

# Hra na bicí nástroje

## Charakteristika

Bicí nástroje jsou pravděpodobně nejstarší a nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Jako celek jsou rozmanitým členem skupiny hudebních nástrojů a používají se ve všech hudebních formách. Dělí se na blanozvučné (membranofony) a samozvučné - melodické (idiofony). Blanozvučné bicí jsou hudební nástroje, které vydávají zvuk kmitáním napjaté membrány, což jsou např. bicí souprava, různé kotle, tamburína, konga, bonga a tympány a další. Melodické bicí jsou hudební nástroje, které vydávají tóny a zvuky chvěním sebe sama, nikoliv chvěním membrány, struny nebo vzduchového sloupce. Jsou to xylofon, marimba, zvonkohra, vibrafon ad.

Žáci začínají hrát nejprve na malý buben, kde se naučí základní techniku a v návaznosti na to začnou využívat celou bicí soupravu a ostatní melodické a perkusní nástroje. Cílem studia hry na bicí nástroje je vychovat kvalitní a schopné bubeníky a perkusionisty, kteří se mohou uplatnit v různých uskupeních, jako např. školní orchestr, Big band, soubor bicích nástrojů, různé kapely a komorní soubory.

V naší škole máme širokou paletu bicích nástrojů - bicí soupravy, xylofon, marimbu, tympány a další perkuse, např. tamburína, triangel, kongo, bonga a cajon - se kterými se během studia žáci seznámí.

## Učební osnovy

### PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- žák se seznámí s bicími nástroji, hraje na bicí soupravu a marimbu
- má správné držení těla při hře na nástroj
- ovládá úder zápěstím
- zvládá střídavé údery v pomalém tempu ve 4/4 taktu
- hraje jednoduché melodie jednou rukou

### 1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- ovládá základní techniku úderu Down/Up
- hraje jednoduché etudy ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu v notách celých, čtvrtvých a osminových
- chápe pojmy nota a pomlka, hraje střídavé údery ve škále piano/forte
- zvládá opakovat po učiteli dvoutaktový motiv
- umí číst základní značky speciální notace bicí soupravy
- hraje jednoduché melodie (tradicionaly) na marimbu/vibrafon/zvonkohru
- hraje stupnice dur a moll (vzestupně-sestupně, vibrato), rozklad a intervaly kvintakordu s oktávou

### 2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- zvládá elementární nezávislost končetin
- ovládá hru v dynamice p/mf/f
- hraje etudy na malý buben s dělením not do šestnáctin
- umí paradiddle na malý buben
- ovládá hru základních rytmů a doprovodů na bicí soupravu
- v rámci hodiny hraje jednoduchá dueta na melodické bicí nástroje se svými spolužáky

<b>3. ROČNÍK</b>	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• hraje jednoduché skladby na bicí soupravu s play-along nahrávkou</li> <li>• (skladby bez partu bicích s metronomem)</li> <li>• rozvíjí hru paradiddle na malý buben a soupravu</li> <li>• umí jednoduchý příraz a pomalé dvojité údery</li> <li>• rozvíjí hru akcentů na malý buben a soupravu</li> </ul>	

<b>4. ROČNÍK</b>	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ovládá techniku víření (buzz roll) na malý buben v šestnáctinách v pomalém tempu</li> <li>• rozvíjí rytmy a doprovody na bicí soupravu ve čtyř a osmitaktové formě včetně breaků</li> <li>• hraje akcenty v osminách technikou Down/Up/Full/Tap</li> <li>• hraje v souboru nebo orchestru</li> <li>• zvládá jednoduchou hru čtyřmi paličkami na melodické bicí nástroje</li> </ul>	

<b>5. ROČNÍK</b>	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• umí zahrát dvojité příraz</li> <li>• ovládá víření na malý buben v dynamice p/f</li> <li>• hraje pokročilejší etudy a sóla na malý buben, rudimentární a klasické</li> <li>• ovládá základy swingového frázování</li> <li>• zvládá samostatné nastudování jednodušších orchestrálních partů</li> <li>• v etudách na bicí soupravu rozvíjí nezávislou koordinaci všech končetin</li> </ul>	

<b>6. ROČNÍK</b>	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• umí použít základní rudimenty v běžné hře a sólech na malý buben</li> <li>• zvládá improvizaci ve čtyřtaktové formě ve 4/4 taktu</li> <li>• ovládá doprovody na bicí soupravu v běžných hudebních stylech (rock, swing, pop...)</li> <li>• chápe strukturu skladby po stránce formotvorných prvků (osmitaktí, bluesová dvanáctka...)</li> <li>• ovládá hru kvintakordů s obraty na melodické bicí nástroje</li> </ul>	

<b>7. ROČNÍK</b>	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zvládá hrát na malý buben rytmickou stupnicí do dvaatřicetin včetně sextol</li> <li>• umí hrát party v lichých taktech (5/4, 7/4)</li> <li>• bezpečně se orientuje v souborových partech všech vyučovaných bicích nástrojů</li> <li>• rozvíjí své instrumentální a hudební schopnosti poslechem a rozborem skladeb různých hudebních stylů</li> </ul> <p><b>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</b></p>	

<b>1. - 2. ROČNÍK</b>	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• chápe a učí se další stupeň rytmické stupnice - kvintolu a septolu</li> <li>• umí hrát různé kombinace rytmických vzorů s osminovými a šestnáctinovými pomlkami včetně pomlky v triolách</li> <li>• rozvíjí hru kvintakordů včetně obrátů čtyřmi paličkami</li> <li>• při hře na tympany je schopen analyzovat optimální rukoklad v souborovém partu</li> <li>• je schopen využít nabytých znalostí při nácvičku skladby či etudy</li> <li>• umí hrát trojitý příraz v etudě</li> <li>• hraje složitější swingové koordinace a groove, při studiu využívá playalong nahrávky různých stylů swingu, latiny apod.</li> <li>• umí základní polyrytmy 2:3, 3:4</li> <li>• ovládá hru single paradiddle ve všech čtyřech obrazech</li> </ul>	

<b>3. - 4. ROČNÍK</b>	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• umí samostatně nacvičit náročnější skladbu ve vlastním pojetí na bicí soupravu</li> <li>• dokáže doprovodit soubory různých hudebních stylů včetně improvizace</li> <li>• umí použít základy všech skupin rudimentů rudimentálních etudách</li> <li>• rozvíjí hru polyrytmů v etudách na malý buben a na soupravu</li> <li>• je aktivní v oblasti dalšího sebevzdělávání formou koncertů a poslechem špičkových hudebníků</li> <li>• má všeobecný přehled o bicích nástrojích, jejich historii a vývoji, sleduje poslední trendy ve svém oboru</li> </ul> <p><b>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</b></p>	

## Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

<b>Přípravná hudební výchova (PHV)</b>	Žák zahraje na nástroj 2 skladby
--	----------------------------------

### I. stupeň základního studia

<b>1. ročník</b>	Žák zahraje 3 skladby různého technického a výrazového charakteru
<b>2. - 7. ročník</b>	1/ Stupnice + akordy 2/ Etuda nebo technické cvičení 3/ Dvě kontrastní skladby dle výběru
<b>7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení</b>	3 kontrastní skladby 1 skladba komorní (skupinová praxe)

### II. stupeň základního studia

<b>1. ročník</b>	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
<b>2. ročník</b>	3 kontrastní skladby
<b>3. ročník</b>	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
<b>4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení</b>	4 kontrastní skladby 1 skladba komorní (skupinová praxe)